Πριν από 22 χρόνια μια Γερμανίδα, η καθηγήτρια γυμνασίου Χαϊντεμαρίε Σβέρμερ, μετά από ένα επώδυνο διαζύγιο, μετακόμισε με τα δύο παιδιά της στο χωριό Λούνεμπουργκ, κοντά στο Ντόρτμουντ. Εκεί, παρατήρησε ότι οι άστεγοι ήταν πάρα πολλοί και σε άθλια κατάσταση.

Έτσι αποφάσισε να φτιάξει ένα μέρος, το Tauschring, όπου οι άνθρωποι προσφέρουν τις υπηρεσίες τους με αντάλλαγμα υλικά αγαθά. Χρήματα δεν χρησιμοποιούνται. Ένα κούρεμα μπορεί να ανταλλαγεί με το σέρβις ενός αυτοκινήτου, μια παλιά τοστιέρα μπορεί να ανταλλαγεί με δύο χρησιμοποιημένες καμπαρντίνες.

Η 67χρονη σήμερα Σβέρμερ πίστευε ότι δεν είναι απαραίτητα τα χρήματα για να επανενταχθούν οι άστεγοι στην κοινωνία. Μπορούν να δώσουν μόνοι τους αξία στον εαυτό τους με το να γίνουν χρήσιμοι, παρά τα χρέη, την ένδεια ή την ανεργία. «Πιστεύω ότι ακόμα και εάν δεν έχεις τίποτα, αξίζεις πολλά. Ο καθένας μας έχει μια θέση στον κόσμο».

Οι άστεγοι την αντιμετώπισαν με δυσπιστία στην αρχή. Πίστευαν ότι δεν μπορεί να τους κατανοήσει. Η ανταπόκριση, όμως, ήρθε από άνεργους και συνταξιούχους. Ολοένα και περισσότεροι εμφανίζονταν: κομμώτριες που προσφέρονταν να κουρέψουν άνεργους ηλεκτρολόγους που με τη σειρά τους θα τους έφτιαχναν τις κουζίνες, δάσκαλοι που παρέδιδαν μαθήματα αγγλικών σε νέους με αντάλλαγμα να βγάζουν βόλτα τους σκύλους τους. Χωρίς να χρειάζεται να αλλάξει χέρια ούτε ένα μάρκο…

Έτσι το «Gib und Nimm», δηλαδή «Πάρε- Δώσε», πήρε σάρκα και οστά.

Η Σβέρμερ αναρωτήθηκε για τον δικό της τρόπο ζωής. Κατάλαβε ότι ζούσε με πολλά πράγματα που δεν χρειαζόταν. Αποφάσισε να μην αγοράζει τίποτα χωρίς να δώσει κάτι άλλο. Μετά άρχισε να αναρωτιέται τι χρειάζονται τόσα ρούχα, και σκέφτηκε ότι της έφταναν όσα κρέμονταν σε 10 κρεμάστρες. Τα άλλα τα χάρισε και αισθάνθηκε και ανακούφιση που τα ξεφορτώθηκε… Χάρισε τα βιβλία της τεράστιας συλλογής της σε ένα κατάστημα με βιβλία από δεύτερο χέρι. «Ήθελα να μείνω μόνο με τα απολύτως απαραίτητα», λέει.

Το 1995 συνειδητοποίησε ότι η δουλειά της δεν την ικανοποιούσε. «Πάντα ήμουν άρρωστη με γρίπη ή πονοκέφαλο και ποτέ δεν συνειδητοποιούσα τη σύνδεση μεταξύ των σωματικών συμπτωμάτων μου και του γεγονότος ότι ήμουν δυστυχισμένη στη δουλειά μου». Έναν χρόνο αργότερα, το 1996, πήρε την απόφαση να ζει χωρίς χρήματα. Παράτησε το διαμέρισμα και τη δουλειά της και άρχισε να ζει με «έναν ακραίο τρόπο ζωής», όπως παραδέχεται. Γύριζε από σπίτι σε σπίτι, προσφέροντας χειρωνακτικές εργασίες.

Ξεκίνησε για 12 μήνες. Όμως, «η ζωή έγινε πιο συναρπαστική, πιο όμορφη. Είχα όλα όσα χρειαζόμουν και ήξερα ότι δεν μπορούσα να επιστρέψω στην παλιά μου ζωή. Δεν έπρεπε πια να κάνω όσα δεν μου άρεσαν, αισθανόμουν μεγάλη χαρά και σωματικά αισθανόμουν καλύτερα από ποτέ».

Συνεχίζει να ζει ακόμα έτσι. Μένει κάθε εβδομάδα σε διαφορετικό σπίτι μελών του Tauschring, καθαρίζοντας ή κάνοντας άλλες δουλειές ως αντάλλαγμα. Κρατάει 200 ευρώ για κάποια έκτακτη ανάγκης και τα υπόλοιπα χρήματα που φτάνουν στα χέρια της τα χαρίζει. Δεν έχει υγειονομική περίθαλψη, αλλά πιστεύει στη δύναμη της αυτοθεραπείας.

Πιστεύει πραγματικά ότι το δικό της παράδειγμα μπορεί να αποτελέσει το μέλλον σε μια

κοινωνία όπου «όλοι αγοράζουμε για να γεμίσουμε το κενό μέσα μας. Και αυτό το κενό και τον φόβο της απώλειας τον εκμεταλλεύονται οι μεγάλες εταιρείες».

Ένας σπόρος για το μέλλον…

Τι λέτε, εμείς θα μπορούσαμε να ζήσουμε χωρίς χρήματα, ανταλλάσσοντας τις ικανότητές μας;

Ή μήπως στη φάση αυτή είναι ανάγκη να αυξάνονται εκείνοι που έχουν χρήματα και τα διαθέτουν και για τις ανάγκες αυτών που δεν έχουν, μέχρι να αποκατασταθεί κάποια ισορροπία;

Σχετικό κείμενο: *Χωρίς χρήματα γίνεται, χωρίς Αγάπη δεν γίνεται!*